

**ЦЕНТР РОЗВИТКУ
МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ**
Одеський відокремлений підрозділ

Порівняльний аналіз доходів бюджетів об'єднаних територіальних громад Одеської області за 2018 рік

Автор: Голинська О.В.,
радник з питань місцевих фінансів

м. Одеса, 2019 рік

U-LEAD
З ЄВРОПОЮ

ВСТУП

Порівняльний аналіз доходів бюджетів ОТГ розроблено в межах інформаційно-аналітичного забезпечення процесу добровільного об'єднання громад Одеської області, що здійснюється Одеським Центром розвитку місцевого самоврядування, створеного за підтримки Програми «U-LEAD з Європою» та Мінрегіону України.

Метою даної публікації є не лише констатація показників виконання доходної частини бюджетів громад, а й, перш за все, ілюстрація порівняльних характеристик таких доходів та встановлення співвідношення між їх окремими групами у вертикальному (між різними ОТГ) та горизонтальному (всередині видів доходів однієї ОТГ) вимірах.

Важливим є те, що основна частина показників застосовується як у абсолютному, так і у відносному (відсотковому) значенні, що поглиблює наочність представлених порівняльних даних по ОТГ Одеської області.

Крім того, окремим завданням цього аналізу виступає дослідження якості системи планування доходів, яке досягається шляхом вивчення стану виконання річних планових показників за окремими групами надходжень.

Результати даної публікації будуть корисними для керівників, фінансистів та бухгалтерів ОТГ Одеської та інших областей, а також для громад, які поки що в процесі прийняття рішення щодо добровільного об'єднання (приєднання). Органи місцевого самоврядування інших областей можуть не тільки ознайомитися з рівнем фінансового забезпечення діяльності ОТГ Одещини, а й порівняти окремі аналітичні індикатори з відповідними показниками бюджетів своїх громад.

1. АНАЛІЗ ДОХОДІВ ОТГ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ

До доходів зведеного бюджету Одеської області (без урахування офіційних трансфертів) за 2018 рік надійшло 66 382 707,5 тис. грн. при плановому показнику 59 856 469,8 тис. грн., тобто, план доходної частини перевиконано на 6 526 237,7 тис. грн. (на 10, 9%), у тому числі по державному бюджету на 5 270 153,2 тис. грн. (на 11, 7%), по місцевих бюджетах – на 217 606,5 тис. грн. (на 1,5%). Відхилення фактичних надходжень 2018р. від надходжень 2017р. склало + 28,1 %, в т.ч. по державному бюджету +36,7%, по місцевих бюджетах +18,7%.

По ОТГ Одеської області на 2018 рік затверджено доходів у сумі 905 059,7 тис. грн.

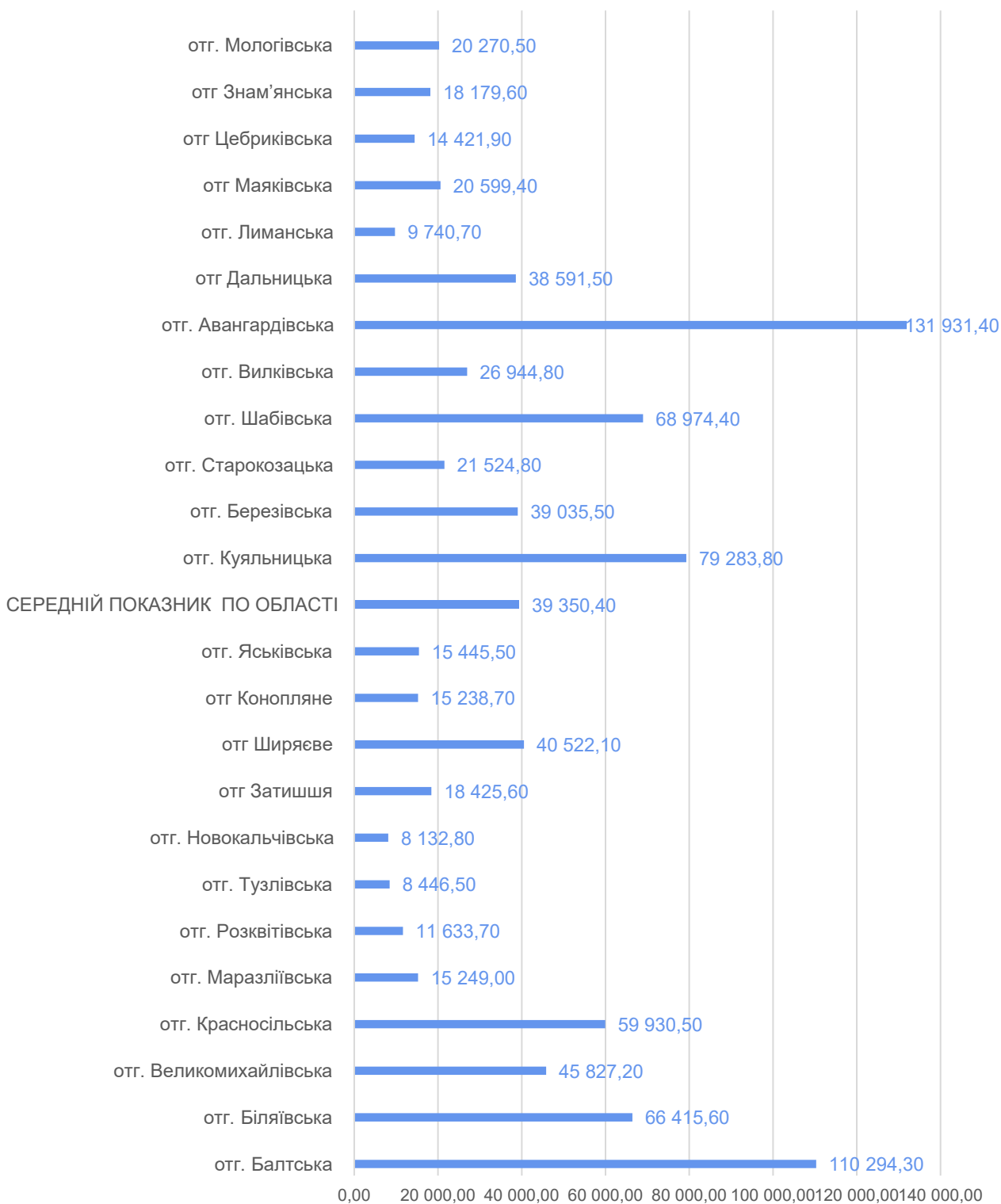
Найбільший план доходів затверджено у Авангардівській ОТГ (131 931,4 тис. грн.) – у 3,4 рази більше, ніж у середньому по області, Балтській ОТГ (110 294,3) - у 2,8 разів перевищує середній показник та в Куяльницькій ОТГ (79 283,8 тис. грн.) – у 2 рази більший за середній показник по області.

Найменший план затверджено для Новокальчівської ОТГ 8132,8 тис. грн. – у 4,8 рази менше за середній по області показник, для Тузлівської ОТГ 8446,5 тис. грн. – у 4,7 рази менше за середній показник та для Лиманської ОТГ 9740,7 тис. грн. - у 4 рази менший за середньообласний план по ОТГ.

ЦЕНТР РОЗВИТКУ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ Одеський відокремлений підрозділ

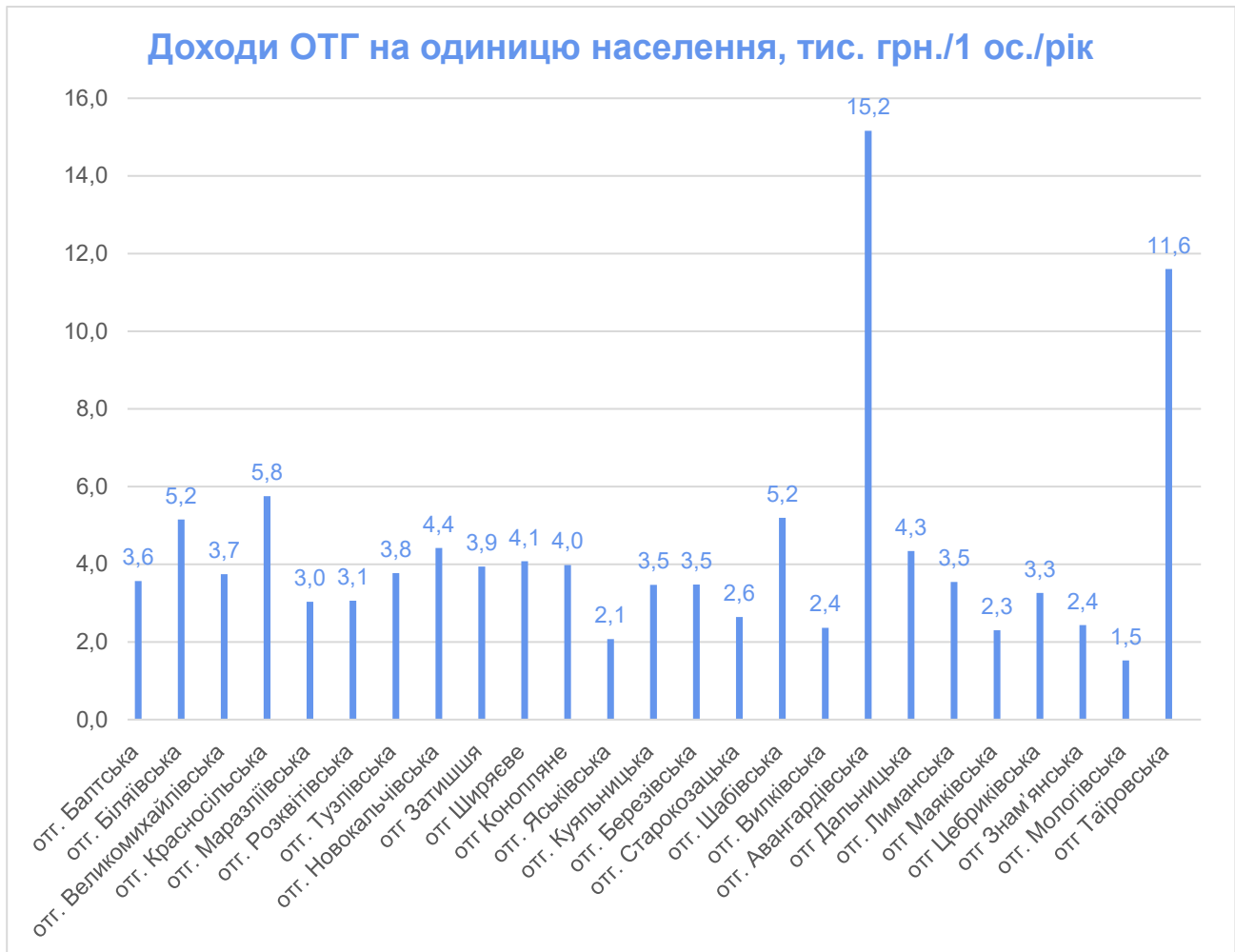
План доходів ОТГ Одеської області на 2018 рік, тис. грн.

ЦЕНТР РОЗВИТКУ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ Одеський відокремлений підрозділ

Важливим для вивчення є показник доходів загального та спеціального фондів разом на одиницю населення, який по ОТГ Одеської області сукупно складає 4,3 тис.грн.¹:

Найбільші доходи на одиницю населення залучають:

- Авангардівська ОТГ (15,2 тис. грн);
- Таїрівська ОТГ (11,6 тис.грн).

Значно відстають від лідерів, але перевищують показник по області:

- Красносільська ОТГ (5,8 тис. грн.);
- Біляївська ОТГ та Шабівська ОТГ (по 5,2 тис. грн).

¹ Показник кількості населення використано за даними паспортів ОТГ

ЦЕНТР РОЗВИТКУ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ Одеський відокремлений підрозділ

Найбільш низький обсяг доходів на одиницю населення у 2018 році надходив до бюджетів :

- Мологівської ОТГ (1,5 тис. грн.);
- Яськівської ОТГ (2,1 тис. грн.);
- Маяківської ОТГ (2,3 тис. грн.) ;
- Знам'янської ОТГ та Вилківської ОТГ (по 2,4 тис.грн.)
- Старокозацької ОТГ (2,6 тис. грн)

Аналіз відносних показників бюджетів ОТГ показав, що у цілому планові показники перевиконано по усіх громадах області сукупно на 226 616,7 тис. грн., або на 25% при зведеному обласному показнику (+1,5%) та при показнику виконання по районних бюджетах (+6,3%).

Слід зазначити, що лише по бюджетах рівня ОТГ ми не спостерігаємо недовиконання плану. По інших рівнях місцевих бюджетів Одещини (міста обласного значення, райони, обласний бюджет) таке недовиконання має місце, але воно не носить масового характеру. Так, показник виконання плану по обласному бюджету складає (-7,4%), по бюджетах міст обласного значення (-0,4%). Недовиконання плану спостерігається по м. Ізмаїл (-12,6%), по м. Подільськ (-5,5%) та по Овідіопольському району (-10,5%).

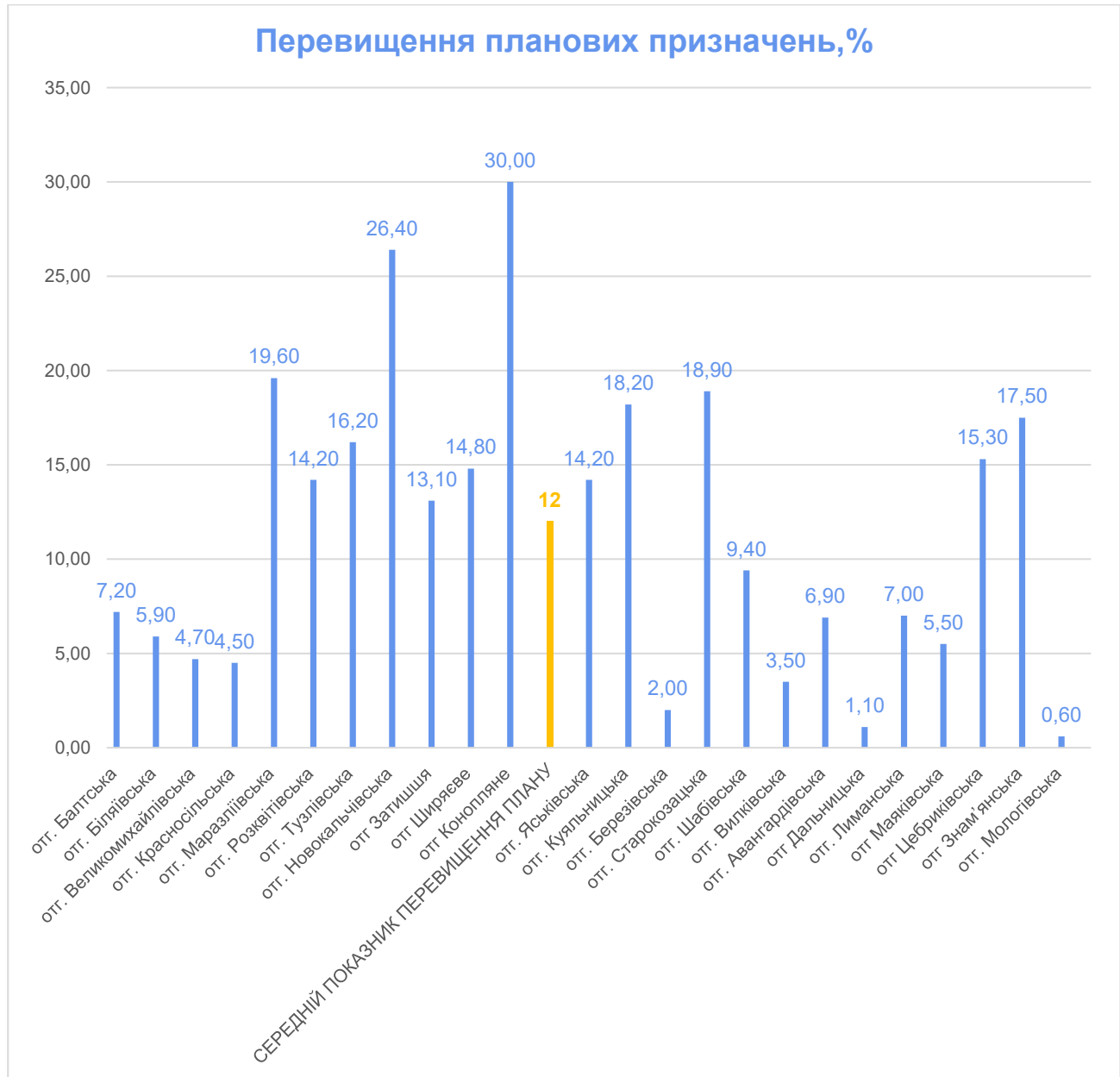
Про якість планування свідчать показники виконання затверджених призначень. Так, найбільш чітко виконано планові показники по Мологівській ОТГ (+0,6%), по Дальницькій ОТГ (+1,1%) та по Березівській ОТГ (+2%).

Перевищення показників плану без його уточнення протягом року відбулося по Коноплянській ОТГ (на 4567,9 тис. грн., або на 30%), по Новокальчівській ОТГ (на 2150, 1 тис. грн., або на 26,4%) та по Маразліївській ОТГ (на 2985,1 тис. грн., або на 19 %).

ЦЕНТР РОЗВИТКУ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ Одеський відокремлений підрозділ

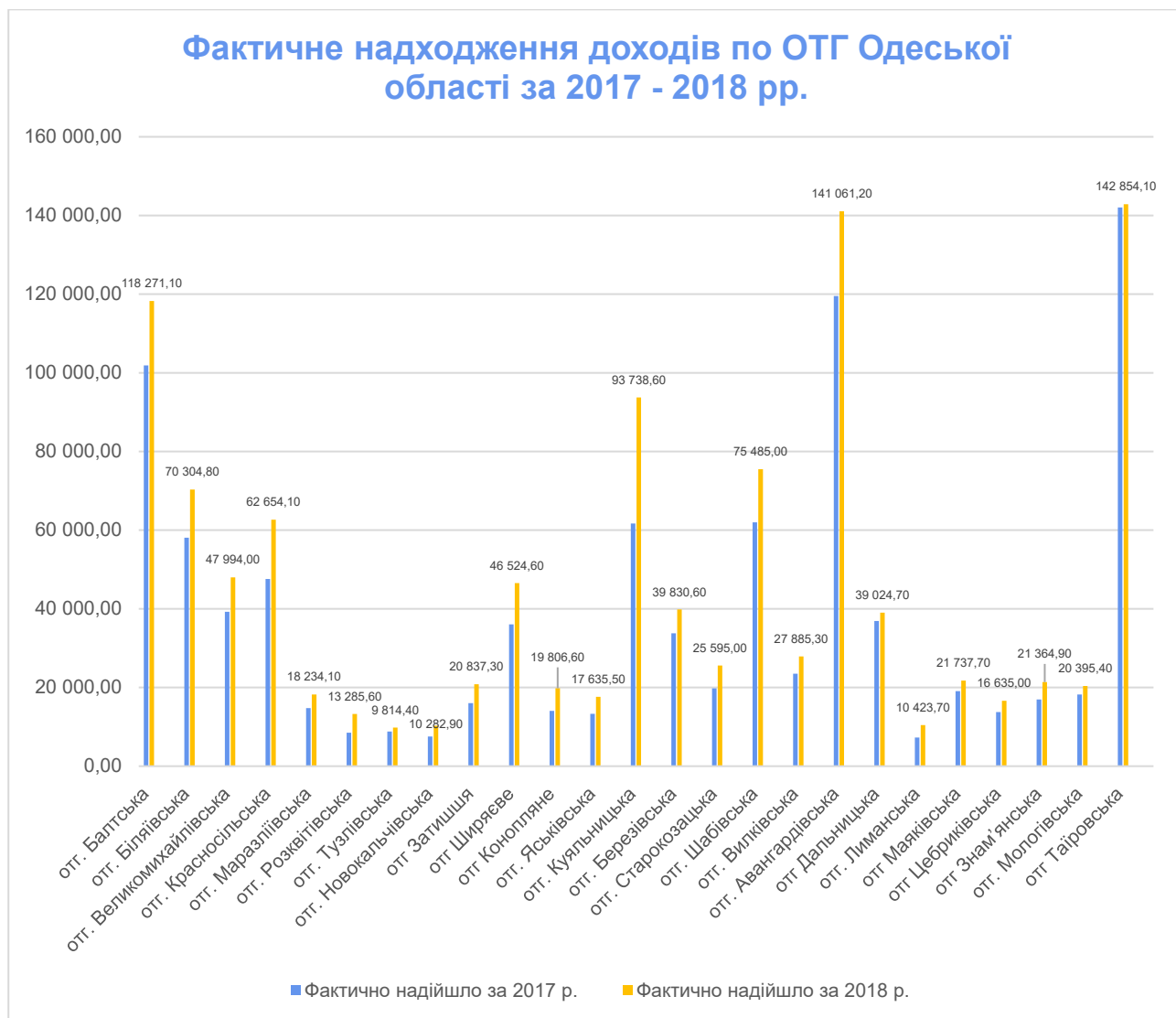
Загалом по ОТГ області рівень виконання плану доходів 2018 року такий:

ЦЕНТР РОЗВИТКУ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ Одеський відокремлений підрозділ

Якщо ж порівнювати фактичне надходження доходів 2018 р. та 2017 р., то співвідношення представлено наступним чином:

Всього зростання доходів в ОТГ Одещини у порівнянні з минулим роком становить 20,4%. Серед громад найбільший темп росту доходів показали:

- Розквітвська ОТГ – 56,8%
- Куяльницька ОТГ – 52,0%
- Лиманська ОТГ – 43,3%.

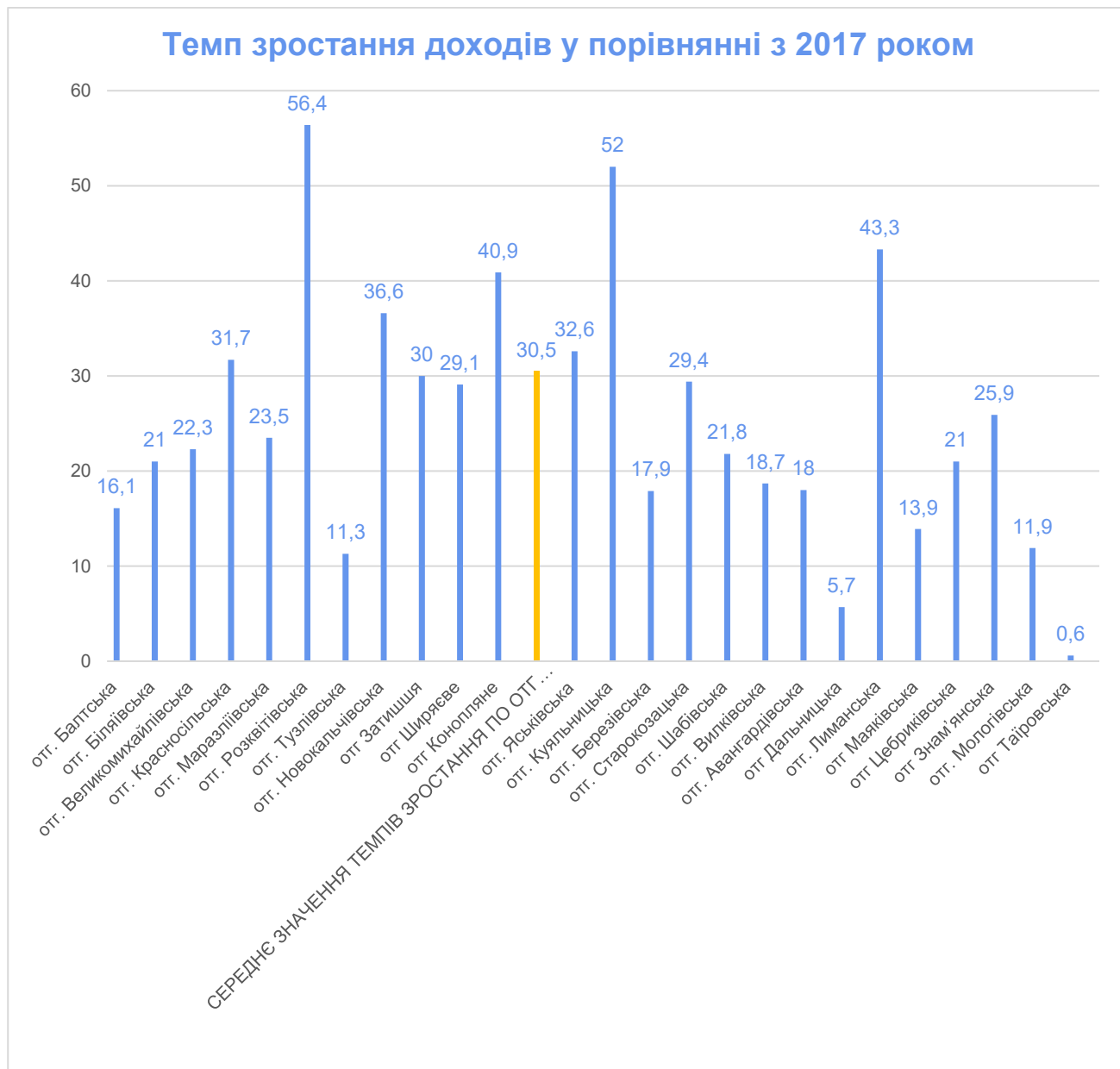
Найменше зростання спостерігається по Таїровській ОТГ – 0,6%, Дальницькій ОТГ – 5,7%, Тузлівській ОТГ – 11,3%.

ЦЕНТР РОЗВИТКУ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ Одеський відокремлений підрозділ

Загалом темпи зростання показують таку динаміку:

Як бачимо, динаміка досить нерівномірна, тому для з'ясування умов потрібно більш детально дослідити окремо доходи загального (1102746,4 тис. грн.) та спеціального (28930 тис. грн.) фондів:

Співвідношення доходів загального та спеціального фондів ОТГ в 2018 р.

В ОТГ Одеської області, як і в ОТГ всіх інших областей України доходи загального фонду значно перевищують доходи спеціального та є ключовими у забезпеченні життєдіяльності територіальних громад.

Доходи загального фонду

Основним джерелом доходів ОТГ є доходи загального фонду бюджету. По загальному фонду зведений обласний бюджет перевиконано на 1,6%. В тому числі на рівні ОТГ перевиконання складає 24,9%, на рівні районів – 5,6%, на рівні міст обласного значення (-0,4%). Недовиконання доходів загального фонду спостерігається по обласному бюджету (на 129071,8 тис. грн., або на 6%), по Овідіопольському району (на 25049,8 тис. грн., або на 11,1%), м. Білгород-Дністровський (на 3462 тис. грн. або на 1,2%), по м. Ізмаїл (на 43955, 5 тис. грн., або на 9,7%) та по м. Подільськ (на 10028,6 тис, грн., або на 5,5%).

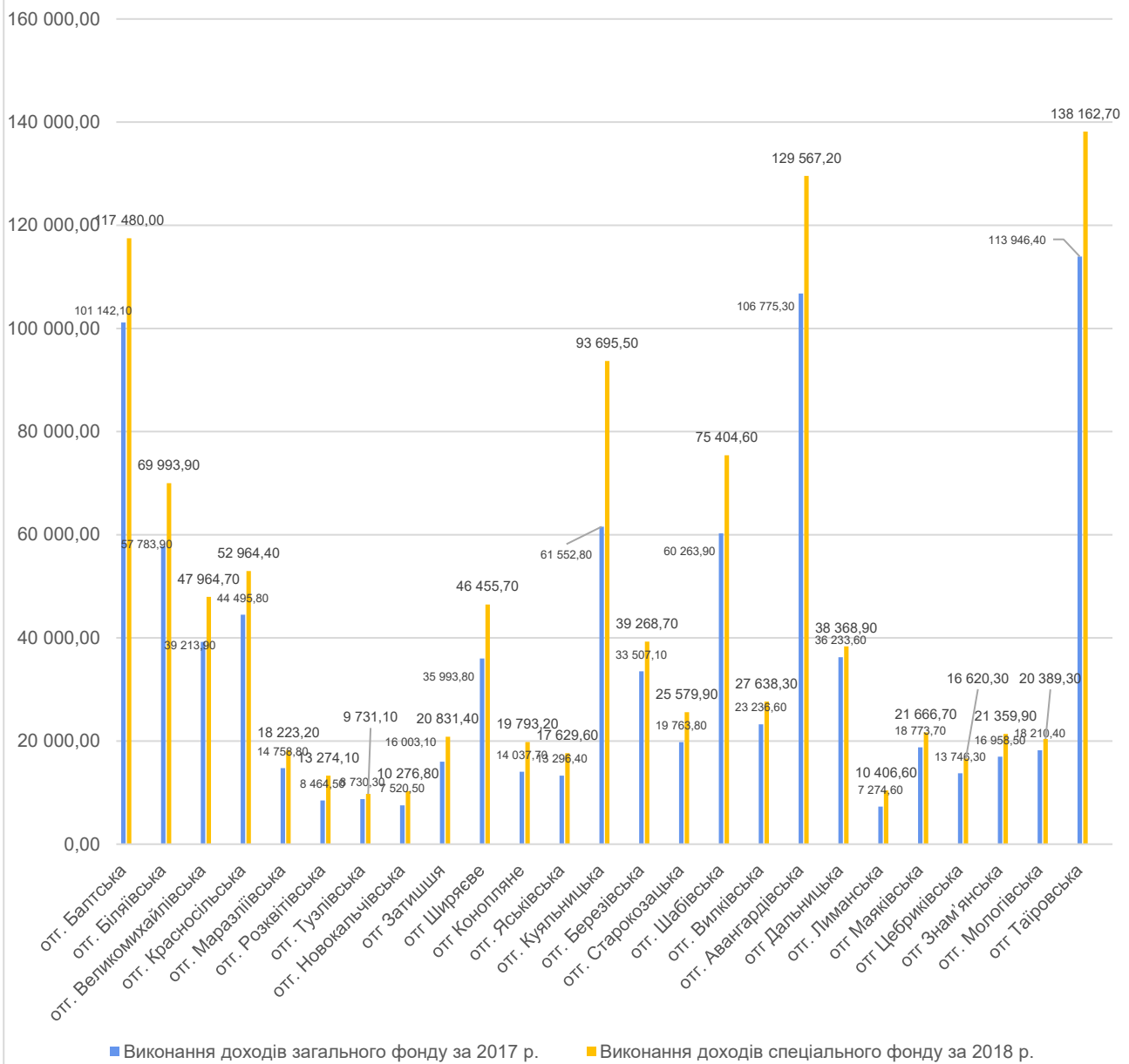
У порівнянні з виконанням доходів загального фонду за 2017 р. загальнообласне зростання в 2018 році становить 2459173,3 тис. грн., або + 20, 2% до минулорічних показників.

ЦЕНТР РОЗВИТКУ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ Одеський відокремлений підрозділ

По ОТГ темп зростання 23,7 %, що за абсолютним значенням дорівнює 211 062, 4 тис. грн. Найвищі темпи демонструють Розквітівська ОТГ (56,8%), Куяльницька ОТГ (52,2%), Коноплянська ОТГ (32,6%). Найнижчі – Тузлівська ОТГ (11,5%), Дальницька ОТГ (5,9%), Маяківська ОТГ (15,4%). По інших ОТГ показники темпів зростання доходів загального фонду за абсолютним значенням становить:

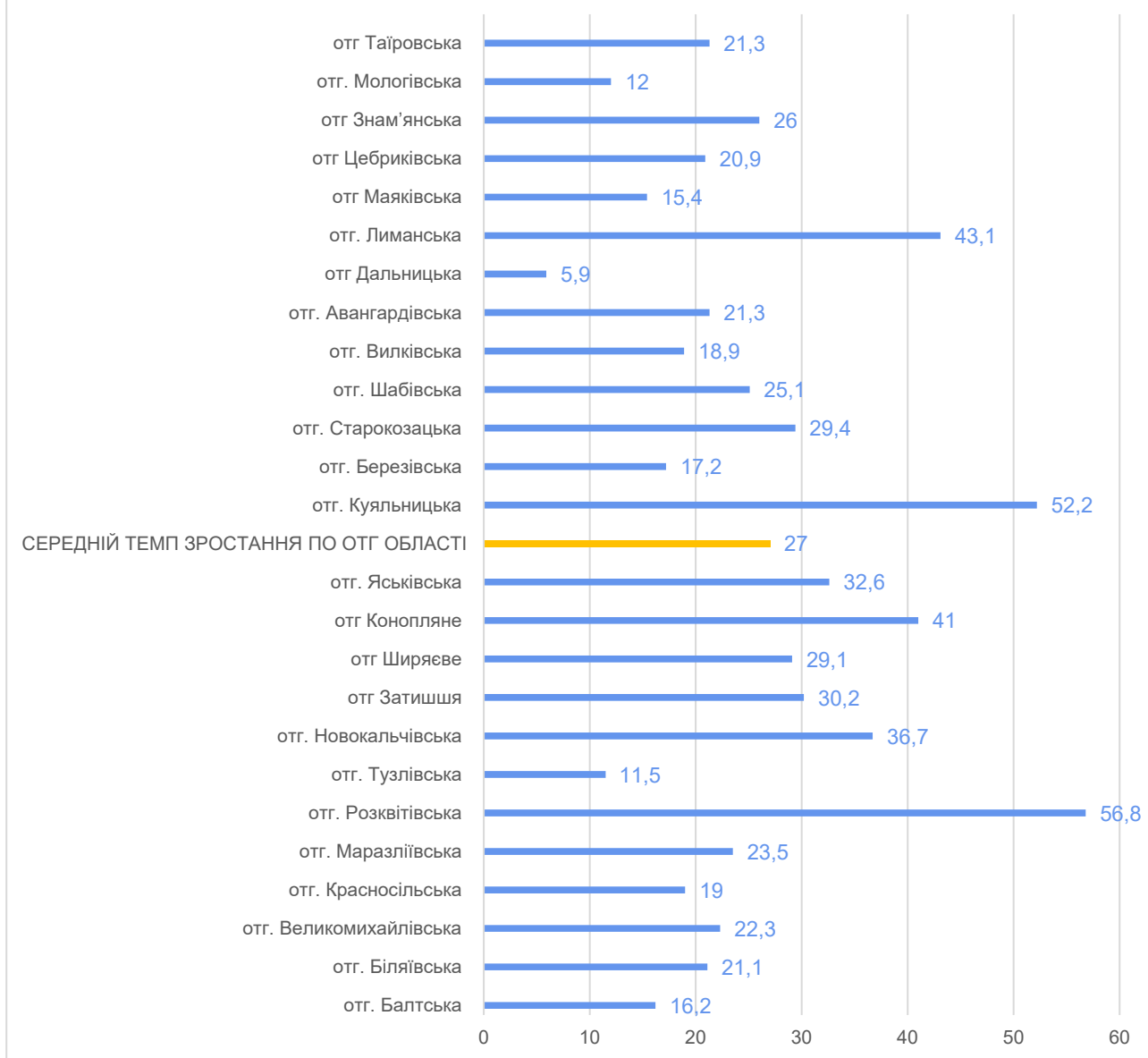
Зростання доходів загального фонду по ОТГ Одеської області за 2017-2018 роки

Темпи зростання у відсотковому значенні такі:

**Темпи росту доходів загального фонду по ОТГ
Одеської області за 2017-2018 рік, %**

Уніфікована структура² загального фонду бюджетів ОТГ Одеської області є досить типовою та співмірною з іншими областями України. Так в її складі в 2018 році функціонують такі податки та збори:

² Уніфікована структура бюджету представляє собою відсоткове співвідношення джерел доходів, розраховане по сумарних значеннях кожного з таких джерел по усіх ОТГ разом

ЦЕНТР РОЗВИТКУ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ Одеський відокремлений підрозділ

Розподіл доходів загального фонду за джерелами по ОТГ Одеської області, тис. грн.

№з/п	Назва джерела доходів	Обсяг надходжень у 2018 році
1.	Всього доходів, у т.ч.	1 102 746,4
1.1	ПДФО	477 377,7
1.2	Акцизний податок	98 817,8
1.3	Місцеві податки та збори, усього, в т.ч.	512 055,4
1.3.1	Податок на нерухоме майно	41 947,5
1.3.2	Плата за землю	287 238,1
1.3.3	Транспортний податок	1 599,9
1.3.4	Збір за паркування автотранспорту	759,0
1.3.5	Туристичний збір	1 303,2
1.3.6	Єдиний податок	179 208,0
1.4	Екологічний податок	952,7
1.5	Інші надходження	1 493,1

У відсотковому співвідношенні структура виглядає так:

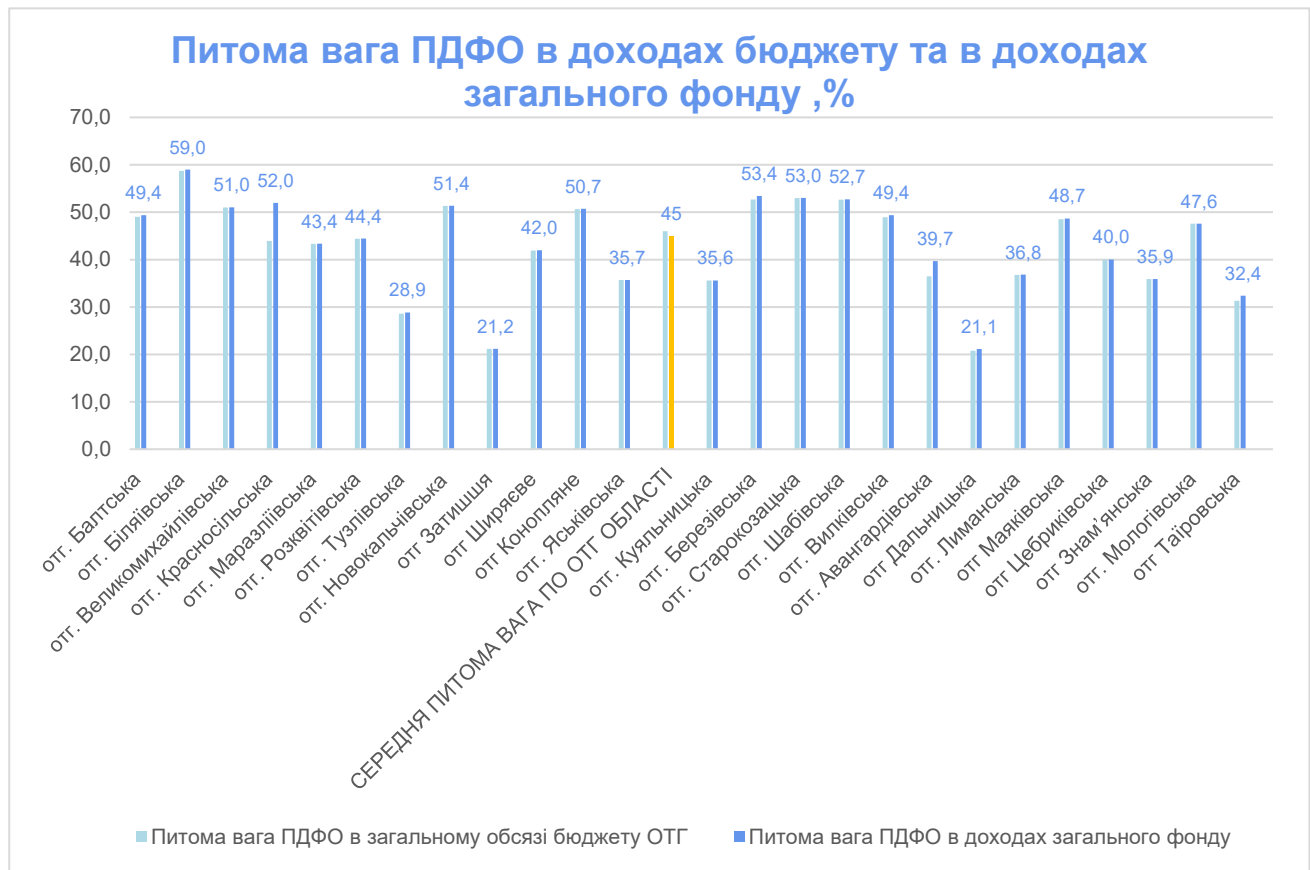
ЦЕНТР РОЗВИТКУ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ Одеський відокремлений підрозділ

В подальшому аналізі ми розглянемо найбільш суттєві джерела доходів ОТГ – ПДФО, плату за землю, єдиний податок, акцизний податок та податок на нерухомість, кожен з яких справляє суттєвий вплив на доходи громад.

Податок на доходи фізичних осіб

Як бачимо, в сумарних доходах бюджетів ОТГ по загальному фонду провідне місце займає податок на доходи фізичних осіб. В середньому по Одеській області він складає 45 % доходів загального фонду та 42% загальних доходів бюджету ОТГ. Такі близькі значення пояснюються тим, що основна частина надходжень бюджету ОТГ – це загальний фонд, тому природним є те, що ПДФО вважається основним джерелом не лише спеціального фонду, а й бюджетних доходів загалом.

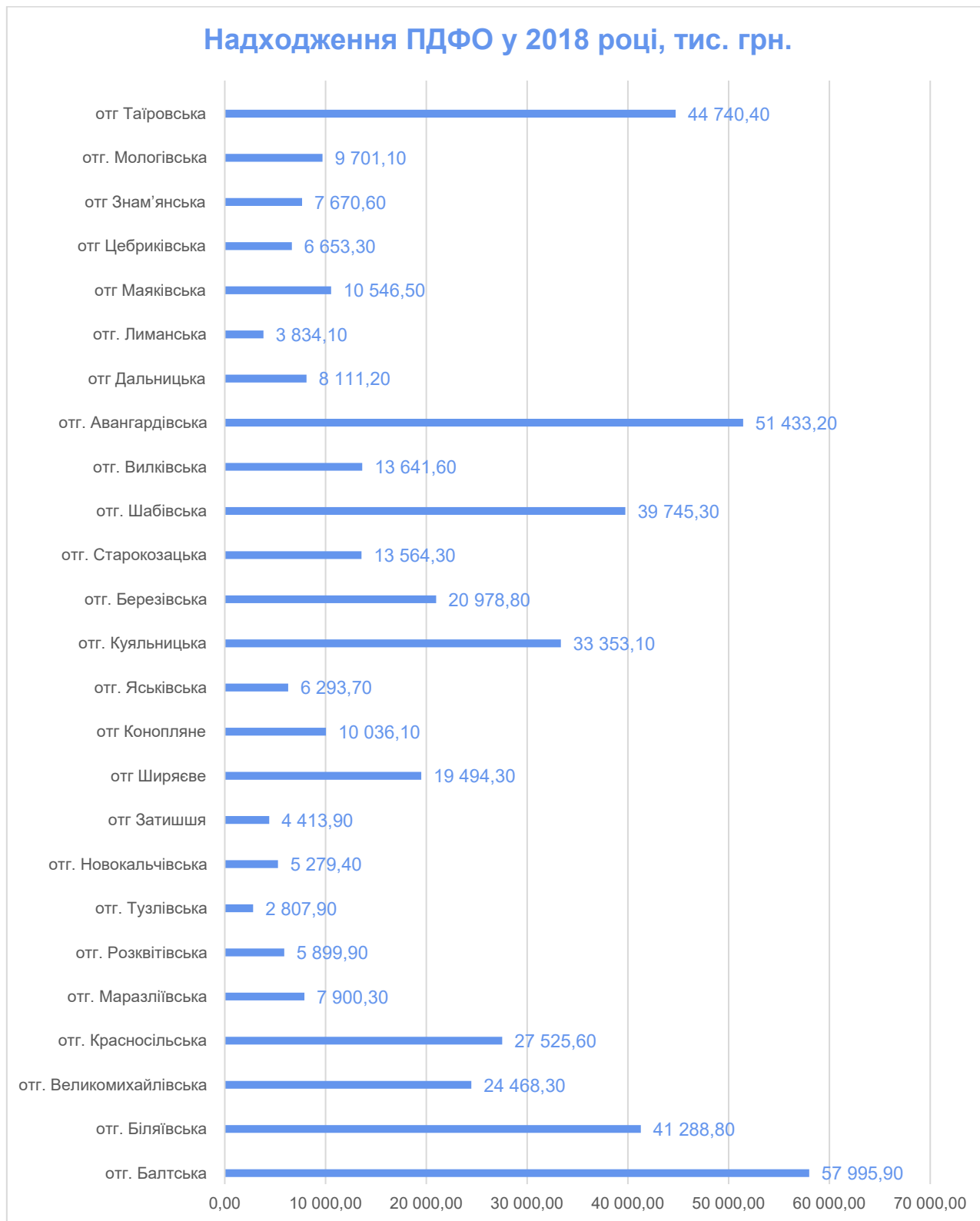
По окремих ОТГ питома вага ПДФО перебуває в граничних значеннях від 21 % (Дальницька ОТГ, Затишанська ОТГ) до 53% - 59% (Березівська ОТГ, Старокозацька ОТГ та Біляївська ОТГ відповідно):

ЦЕНТР РОЗВИТКУ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ Одеський відокремлений підрозділ

У абсолютних показниках надходження ПДФО становили:

ЦЕНТР РОЗВИТКУ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ Одеський відокремлений підрозділ

Відносні показники надходжень ПДФО по громадах Одеської області

Назва ОТГ	Темп зростання надходжень ПДФО за 2017-2018 рр.	Виконання планових показників на 2018 р.
отг. Балтська	120,3	110,0
отг. Біляївська	128,7	105,5
отг. Великомихайлівська	127,1	104,0
отг. Красносільська	132,5	112,4
отг. Маразліївська	134,9	125,6
отг. Розквітівська	151,3	127,7
отг. Тузлівська	115,1	119,0
отг. Новокальчівська	139,2	125,0
отг. Затишшя	124,1	117,3
отг. Ширяєве	125,0	113,5
отг. Конопляне	137,3	137,7
отг. Яськівська	127,5	119,9
отг. Куяльницька	141,3	120,2
отг. Березівська	124,9	101,7
отг. Старокозацька	131,3	120,7
отг. Шабівська	137,8	106,2
отг. Вилківська	125,9	101,7
отг. Авангардівська	137,6	103,5
отг. Дальницька	121,6	95,4
отг. Лиманська	195,4	111,8
отг. Маяківська	134,1	116,4
отг. Цебриківська	115,4	106,8
отг. Знам'янська	126,0	110,7
отг. Мологівська	108,3	100,2
отг. Таїровська	123,2	
Всього по громадах	129,3	120,9

При загальнообласному показнику зростання ПДФО на 23,8%, обсяг ПДФО в ОТГ зріс у 2018 році у порівнянні з 2017 на 29,3 %.

Найбільше зростання обсягу ПДФО демонструє Лиманська ОТГ (95,4%), Розквітівська ОТГ (51,3%), Куяльницька ОТГ (41,3%). Найменше обсяг ПДФО зріс в Мологівській ОТГ (8,3%), Тузлівській ОТГ (15,1%), Цебриківській ОТГ (15,4%).

ЦЕНТР РОЗВИТКУ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ Одеський відокремлений підрозділ

У всіх ОТГ крім Дальницької (тут недовиконання 4,6%) - спостерігається перевиконання плану, але найбільше наближення до його індикаторів показали Березівська ОТГ, Вилківська ОТГ та Мологівська ОТГ. По Коноплянській ОТГ план ПДФО перевиконано на 37,7%, по Розквітівській ОТГ на 27,7%, по Маразліївській ОТГ – на 25,6%.

Важливим показником є ПДФО на душу населення. Загалом по ОТГ Одеської області він складає 1,83 тис. грн./1 ос./рік³.

Але в розрізі окремих ОТГ ситуація тут досить нерівномірна. Залишивши «поза дужками» Авангардівську ОТГ, та Таїровську ОТГ де показник очікувано становить 5,53 тис. грн. та 3,63 тис. грн. відповідно, серед інших громад ПДФО на 1 населення найбільше у:

- Біляївській ОТГ (3,03 тис. грн) – більше ніж по ОТГ області в 1,7 рази;
- Шабівській ОТГ (2,74 тис. грн.) – більше ніж по ОТГ області в 1,5 рази;
- Красносільській ОТГ (2, 53 тис.грн.) – більше ніж по ОТГ області в 1,4 рази;
- Новокальчівській ОТГ (2,27 тис. грн.) – більше ніж по ОТГ області на 20%
- Коноплянській ОТГ (2,02 тис. грн.) – більше ніж по ОТГ області на 10%;

Найменше ПДФО на одиницю населення сплачується у:

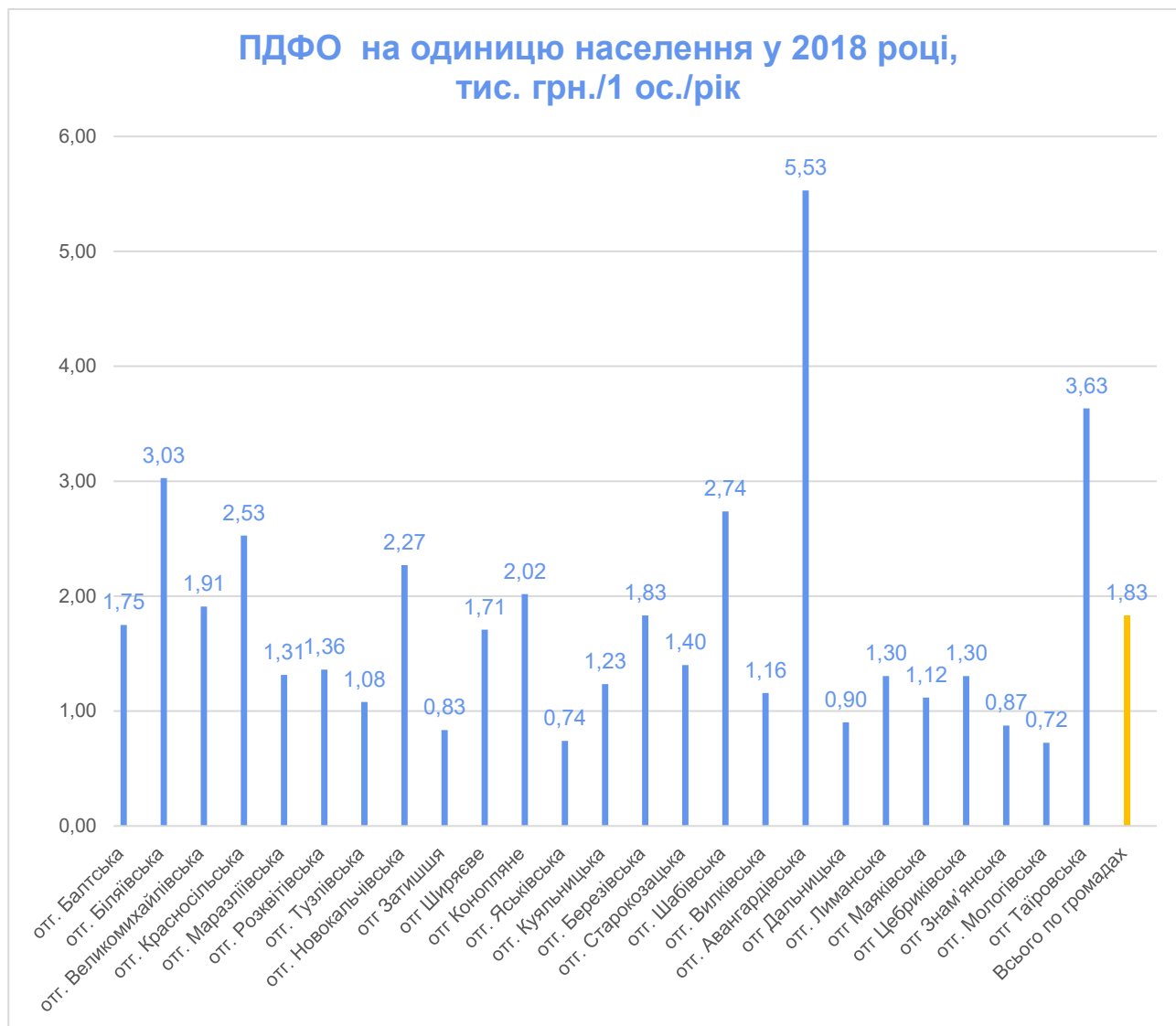
- Мологівській ОТГ (0,72 тис. грн.) – менше ніж по ОТГ області в 2,5 рази;
- Яськівській ОТГ (0,74 тис. грн.) – менше ніж по ОТГ області в 2,5 рази;
- Затишанській ОТГ (0,83 тис. грн) – менше ніж по ОТГ області в 2,2 рази;
- Знам'янській ОТГ (0,87 тис. грн) – менше ніж по ОТГ області в 2,1 рази;
- Дальницькій ОТГ (0, 9 тис. грн.) – менше ніж по ОТГ області в 2 рази.

³ Показник «Кількість населення ОТГ» сформовано на основі даних паспортів громад

ЦЕНТР РОЗВИТКУ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ Одеський відокремлений підрозділ

По інших ОТГ Одещини ПДФО на 1 населення становить:

Плата за землю

Наступним за значенням джерелом доходів ОТГ є плата за землю, яка в уніфікованій структурі бюджету ОТГ становить 26%.

У порівнянні з 2017 роком доходи від цього джерела сумарно по ОТГ зросли на 15,6 %. Значно зросли надходження в Куяльницькій ОТГ (на 64,1%), в Яськівській ОТГ (на 56,2%), в Ширяївській ОТГ (на 47,2%).

Від'ємні темпи росту демонструють Авангардівська ОТГ (- 6,8%), Маразліївська ОТГ (- 5,4%), Дальницька ОТГ (- 5%).

ЦЕНТР РОЗВИТКУ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ Одеський відокремлений підрозділ

Порівняно консервативну динаміку плати за землю ми спостерігаємо по Таїровській, Маякській та Тузлівській ОТГ, де зростання надходжень перебуває в межі 5,6%.

При перевиконанні сумарного значення плану в ОТГ Одеської області на 21,9%, значне перевиконання затвердженого плану надходжень відбулося у окремих громадах: Коноплянській (на 43,2%), Старокозацькій (на 23,8%), Новокальчівській (на 20,4%).

План надходжень по платі за землю на 2018 рік залишився недовиконаним у Маяківській ОТГ (на 12,8%), в Дальницькій ОТГ (на 6,1%) та у Розквітівській ОТГ (на 3,5%).

Найбільш наближеними до планових індикаторів є показники плати за землю по Березівській ОТГ, Авангардівській ОТГ та Великомихайлівській ОТГ.

Абсолютні та відносні показники надходження плати за землю

Назва ОТГ	Нідійшло плати за землю в 2018 році, тис. грн.	Темпи росту до 2017 року, %	Відсоток виконання плану, %
отг. Балтська	32 225,3	106,4	107,8
отг. Біляївська	10 811,1	114,6	104,8
отг. Великомихайлівська	10 743,3	119,8	103,3
отг. Красносільська	5 835,9	116,9	106,7
отг. Маразліївська	4 496,3	94,6	112,7
отг. Розквітівська	2 635,9	119,3	96,5
отг. Тузлівська	5 138,7	102,5	107,5
отг. Новокальчівська	1 370,7	110,5	120,4
отг. Затишшя	13 142,3	125,7	110,8
отг. Ширяєве	12 480,3	147,2	118,2
отг. Конопляне	2 712,1	132,2	143,2
отг. Яськівська	4 890,1	156,2	114,9
отг. Куяльницька	42 023,1	164,1	112,0
отг. Березівська	5 509,3	109,8	101,3
отг. Старокозацька	6 045,7	131,9	123,8
отг. Шабівська	14 847,9	116,0	119,8
отг. Вилківська	6 576,0	112,2	106,1
отг. Авангардівська	32 711,8	93,2	103,5
отг. Дальницька	16 504,3	95,0	93,9

ЦЕНТР РОЗВИТКУ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ Одеський відокремлений підрозділ

отг. Лиманська	4 077,4	115,0	102,8
отг. Маяківська	3 193,4	101,5	87,2
отг. Цебриківська	6 638,3	114,3	114,4
отг. Знам'янська	6 996,3	129,3	116,5
отг. Мологівська	3 655,2	129,5	109,4
отг. Таїровська	31 977,5	105,6	
Всього по громадах	287 238,1	115,6	121,9

Єдиний податок

Єдиний податок в уніфікованій структурі доходів ОТГ займає 17%. У цілому по громадах в 2017 році його залучили на суму 179, 2 млн. грн:

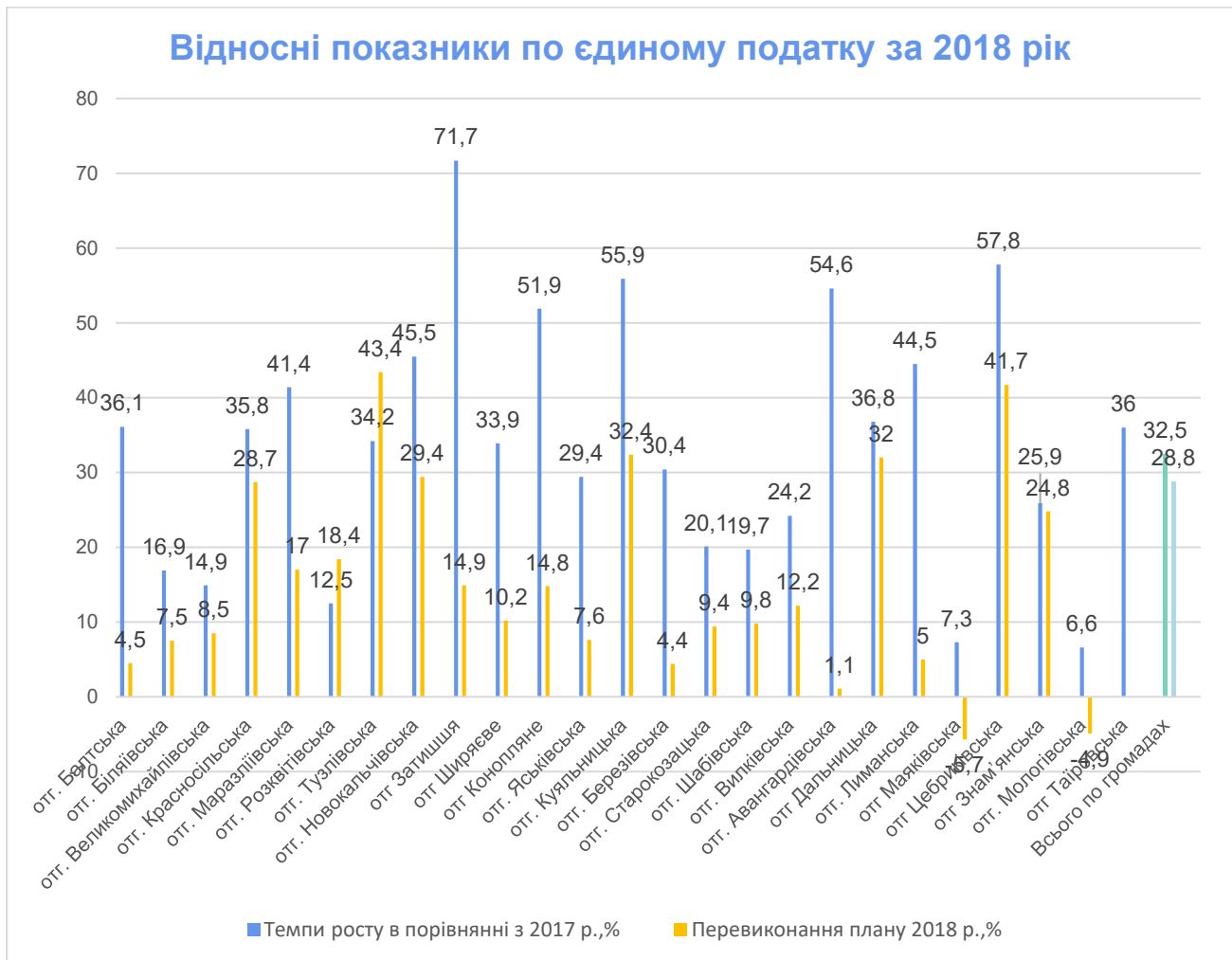

ЦЕНТР РОЗВИТКУ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ Одеський відокремлений підрозділ

По єдиному податку у всіх ОТГ темпи росту мають позитивне значення.

Найбільше це джерело в порівнянні з 2017 роком зросло в Затишанській ОТГ (+71,7%), в Цебриківській ОТГ (57,8%), в Куяльницькій ОТГ (55,9%), в Авангардівській ОТГ (54,6%), в Коноплянській ОТГ (51,9%). Найменше зростання демонструють Мологівська ОТГ (+6,6%) та Маяківська ОТГ (+7,3%).

Темпи росту та відсоток виконання плану по єдиному податку мають таку динаміку:

По єдиному податку значне перевиконання плану спостерігається по Цебриківській ОТГ (на 41,7%), Тузлівській ОТГ (43,4%), Куяльницькій ОТГ (на 32,4%), Дальницькій ОТГ (на 32%). Недовиконаний план по єдиному податку в Маяківській ОТГ (на 5,7%) та по Мологівській ОТГ (на 4,9%).

Акцизний податок

Акцизний податок складає 9% від уніфікованого показника доходів ОТГ по області. В 2018 році громади залучили його 98 817,8 тис. грн., що на 5420, 0 тис. грн. більше, ніж в 2017 році. Природно, що найбільший обсяг залучено приміськими Таїровською ОТГ, Авангардівською ОТГ та Красносільською ОТГ. Не справляє особливого впливу цей податок на бюджети Маразліївської ОТГ, Новокалчівської ОТГ, Лиманської ОТГ та Розквітівської ОТГ – тут є значні резерви для збільшення обсягів сплати акцизного податку.

Аналіз відносних показників акцизного податку по ОТГ свідчить, що найбільше зростання в порівнянні з 2017 роком відбулося в :

- Старокозацькій ОТГ (+87,8%)
- Мологівській ОТГ (+67,2%)
- Новокальсівській ОТГ (+48,5%)

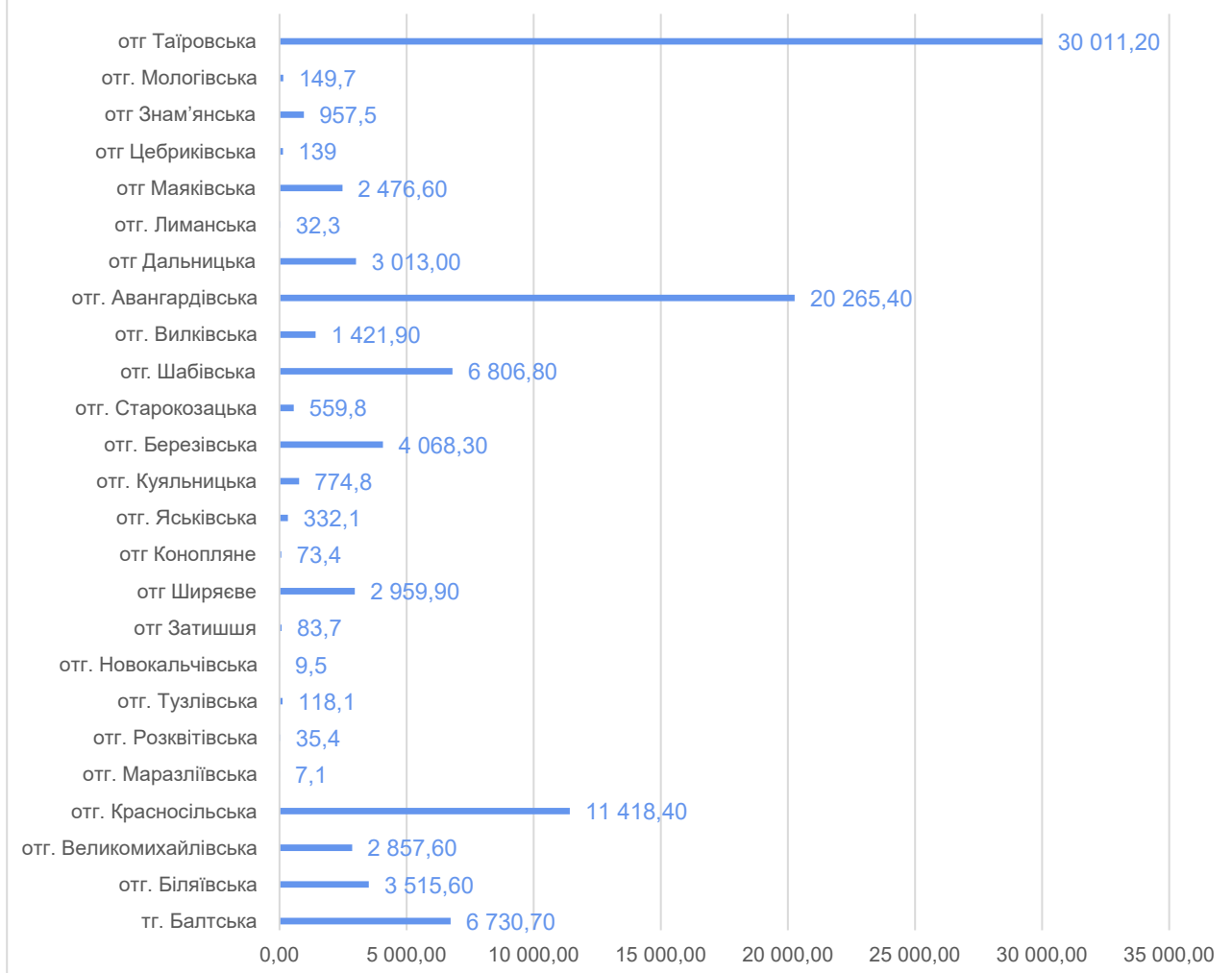
Проте ми спостерігаємо зниження у порівнянні з 2018 роком рівня залучення акцизного податку в багатьох громадах:

- Біляївська ОТГ (- 21,9%)
- Маяківська ОТГ (- 14,5%)
- Березівська ОТГ (-10%)
- Яськівська ОТГ (-9,9%)
- Красносільська ОТГ (-9,7%)
- Шабівська ОТГ (- 8%)
- Дальницька ОТГ (-7,2)

ЦЕНТР РОЗВИТКУ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ Одеський відокремлений підрозділ

Обсяги акцизного податку в 2018 р., тис. грн.

Незначне падіння надходжень акцизу з роздрібної торгівлі ми спостерігаємо також в Ширяївській ОТГ та у Вилківській ОТГ, відсутня позитивна динаміка в Куяльницькій ОТГ.

Відносні показники по джерелу «Акцизний податок»

Назва ОТГ	Темпи росту акцизного податку в порівнянні з 2017 р.	Виконання плану на 2018 р.
отг. Балтська	106,3	100,2
отг. Біляївська	78,1	103,1
отг. Великомихайлівська	110,2	102,5
отг. Красносільська	90,3	104,4
отг. Маразлівська	134,5	135,9

ЦЕНТР РОЗВИТКУ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ Одеський відокремлений підрозділ

отг. Розквітівська	117,5	119,3
отг. Тузлівська	145,3	122,0
отг. Новокальчівська	148,5	175,7
отг Затишшя	106,3	107,3
отг Ширяєве	98,1	112,8
отг Конопляне	109,1	118,2
отг. Яськівська	90,1	100,0
отг. Куяльницька	100,0	101,9
отг. Березівська	90,0	102,0
отг. Старокозацька	187,8	116,0
отг. Шабівська	92,0	100,3
отг. Вилківська	99,9	90,9
отг. Авангардівська	108,2	103,5
отг Дальницька	92,8	96,0
отг. Лиманська	121,6	131,8
отг Маяківська	85,5	79,4
отг Цебриківська	128,5	129,3
отг Знам'янська	137,2	143,3
отг. Мологівська	167,2	121,7
отг Таїровська	127,9	
Всього по громадах	105,8	146,5

По Маяківській, Вилківській, Дальницькій громадах план по акцизу недовиконано на 20,6%, 9,1% та на 4% відповідно.

Значне перевиконання плану відбулося у Новокальчівській ОТГ (на 75,7%), в Знам'янській ОТГ (на 43,3%) та в Маразліївській ОТГ (на 35,9%).

Дотримання планових індикаторів демонструють Яськівська ОТГ, Березівська ОТГ, Куяльницька ОТГ, Шабівська, Великомиайлівська та Балтська громади.

Податок на майно

Податок на нерухоме майно займає 4% в уніфікованій структурі доходів бюджетів ОТГ Одеської області та в 2018 році його обсяг по ОТГ склав 41947,5 тис. грн., що в порівнянні з 2017 роком більше на 15936,2 тис. грн.

Водночас, в Балтській ОТГ податку надійшло на 252,0 тис. грн. (-25%) менше, в Затишанській ОТГ надходження зменшилися на 15,2 тис. грн. (-8,5%), в Мологівській ОТГ доходів від майна надійшло менше на 4,4 тис. грн. (-6,8%).

ЦЕНТР РОЗВИТКУ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ Одеський відокремлений підрозділ

Значне збільшення ми спостерігаємо в Розквітівській ОТГ (на 2096,6 тис. грн., що складає зростання майже у 18 разів в порівнянні з 2017 роком. Крім того збільшення доходів від нерухомого майна відбулися:

- у Куяльницькій ОТГ надходження зросли на 427,6 тис. грн. (в 2 рази)
- у Старокозацькій ОТГ – на 131,3 тис. грн. (в 2,7 разів)
- в Авангардівській ОТГ - на 8148,4 тис. грн. (в 2 рази)
- у Лиманській ОТГ – на 48,1 тис. грн (в 2,1 рази)

План по залученню даного джерела по ОТГ виконувався наступним чином:

Як бачимо, найбільше перевищення планових показників відбулося в Коноплянській ОТГ (показники перевищено в 4,8 рази), в Новокальчівській ОТГ - в 2,2 рази. На 58% перевищено план надходжень в Маяківській ОТГ, на 45% - в Ширяївській ОТГ, на 38% - в Мологівській ОТГ.

Недовиконано план надходжень по майновому податку в Балтській ОТГ (на 37,4%) та в Вилківській ОТГ (на 7,3%).

ЦЕНТР РОЗВИТКУ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ Одеський відокремлений підрозділ

Доходи спеціального фонду бюджетів ОТГ

Спеціальний фонд по ОТГ області затверджено на 2018 рік в обсязі 21 869,9 тис. грн., фактичне виконання склало 28 930,0 тис. грн., що склало перевищення плану на 32,3%.

Зростання доходів спеціального фонду в порівнянні з 2017 роком не відбулося, темп спаду склав (-40,4%). Найбільше зменшення доходів спеціального фонду відбулося по:

- Шабівській ОТГ (4,7 % від показника 2017 року)
- Таїрівській ОТГ (16,7 % від показника 2017 року)
- Маяківській ОТГ (22,6% від показника 2017 року)
- Затишанській ОТГ (28,7% від показника 2017 року)
- Розквітівській ОТГ (37,9% від показника 2017 року)

Показники по доходів спеціального фонду

Назва громади	Затверджено на 2018 рік	Фактично надійшло в 2018 році	Темпи зростання до 2017 р. (%)	Виконання пану 2018 року (%)
отг. Балтська	941,0	791,1	107,1	84,1
отг. Біляївська	246,6	310,9	103,9	126,1
отг. Великомихайлівська	13,2	29,3	128,3	221,6
отг. Красносільська	12 649,0	9 689,7	314,0	76,6
отг. Маразліївська	2,0	10,9	204,5	546,0
отг. Розквітівська	10,3	11,6	37,9	112,8
отг. Тузлівська	37,3	83,3	99,4	223,3
отг. Новокальчівська	3,0	6,1	105,6	202,1
отг Затишшя	2,0	5,9	28,7	295,1
отг Ширяєве	13,5	69,0	188,7	510,9
отг Конопляне	14,6	13,4	91,4	91,7
отг. Яськівська	2,2	5,9	150,8	275,4
отг. Куяльницька	16,1	43,1	34,0	267,6
отг. Березівська	565,9	561,9	211,8	99,3
отг. Старокозацька	7,4	15,1	122,7	204,3
отг. Шабівська	111,6	80,4	4,7	72,1
отг. Вилківська	247,0	247,1	97,7	100,0
отг. Авангардівська	6 381,4	11 494,1	90,2	180,1
отг Дальницька	534,5	655,9	95,8	122,7
отг. Лиманська	1,7	17,1	1 010,4	1 008,4
отг Маяківська	58,6	71,0	22,6	121,2

ЦЕНТР РОЗВИТКУ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ Одеський відокремлений підрозділ

отг Цебриківська	5,3	14,7	276,2	277,4
отг Знам'янська		5,0	87,5	
отг. Мологівська	5,8	6,2	67,1	106,3
отг Таїровська		4 691,5	16,7	
Всього по громадах	21 869,9	28 930,0	59,6	132,3

Падіння рівня надходжень спеціального фонду також відбулося по Коноплянській, Вилківській, Авангардівській, Дальницькій, Знам'янській, Мологівській громадах.

Натомість в Лиманській ОТГ доходи спецфонду зросли з 1,7 тис. грн. до 17, 1 тис. грн., що у цих масштабах більше в 10 разів, в Красносільській ОТГ спецфонд зріс в 3,1 рази, в Маразліївській – в 2 рази, в Березівській - в 2,1 рази, в Цебриківській - в 2,8 разів.

Динаміка спеціального фонду бюджету ОТГ значним чином пов'язана з динамікою наповнення бюджету розвитку.

Всього по ОТГ Одещини бюджет розвитку знизився з 44562, 8 тис. грн. до 27523,6 тис. грн. і склав 61,8% від базового показника 2017 року. Майже по всіх ОТГ, які його формували відбулося падіння. Найбільше – у Маяківській ОТГ (15,2% від базового показника) та по Таїрівській ОТГ (16,6% від базового показника). По Тузлівській ОТГ - 25% зниження (при перевиконанні плану в 2,1 рази), по Балтській – 11,9% (при недовиконанні плану на 33,6%), по Авангардівській – 10,8% (при перевиконанні плану на 78%) , по Дальницькій громаді – 6,5% (при недовиконанні плану на 35,2%) відбулося зниження у порівнянні з 2017 р.

Показники доходів бюджету розвитку

Назва ОТГ	Надходження за 2018 рік	Темп росту (%)	Виконання плану (%)
отг. Балтська	581,4	88,1	66,4
отг. Біляївська	284,5	104,4	129,0
отг. Великомихайлівська			
отг. Красносільська	9 673,1	3 663,2	76,6
отг. Маразліївська			
отг. Розквітівська			
отг. Тузлівська	53,6	75,0	214,4
отг. Новокальчівська			
отг Затишшя			
отг Ширяєве			
отг Конопляне			

ЦЕНТР РОЗВИТКУ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ Одеський відокремлений підрозділ

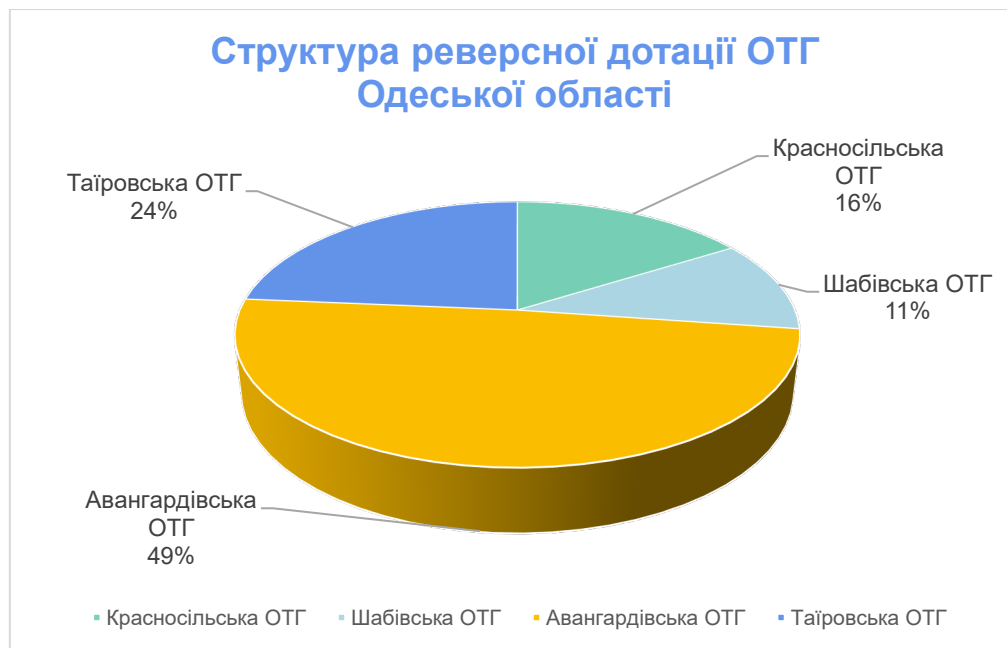
Назва ОТГ	Надходження за 2018 рік	Темп росту (%)	Виконання плану (%)
отг. Ясківська			
отг. Куяльницька			
отг. Березівська	541,0	223,1	99,1
отг. Старокозацька			
отг. Шабівська			
отг. Вилківська	25,2		
отг. Авангардівська	11 315,0	89,2	178,0
отг. Дальницька	324,0	93,5	64,8
отг. Лиманська	14,6		
отг. Маяківська	39,3	15,2	
отг. Цебриківська			
отг. Знам'янська			
отг. Мологівська			
отг. Таїровська	4 672,1	16,6	
Всього по громадах	27 523,6	61,8	130,1

Водночас в Красносільській ОТГ бюджет розвитку збільшився в 3,7 разів, в Березівській ОТГ – в 2,2 рази.

Горизонтальне вирівнювання податкоспроможності територій

План дотацій горизонтального вирівнювання (базової та реверсної) податкоспроможності бюджетів ОТГ Одеської області на 2018 рік виконано повністю. Він становив 101689,0 тис. грн. У тому числі реверсна дотація - 2509,2 тис. грн. Її структура в 2018 році така:

Реверсну дотацію відраховували:

- Авангардівська ОТГ - 5 219,1 тис. грн.
- Таїровська ОТГ - 2 509,2 тис. грн.
- Красносільська ОТГ - 1 710,6 тис. грн.
- Шабівська ОТГ - 1 710,6 тис. грн.

ЦЕНТР РОЗВИТКУ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ Одеський відокремлений підрозділ

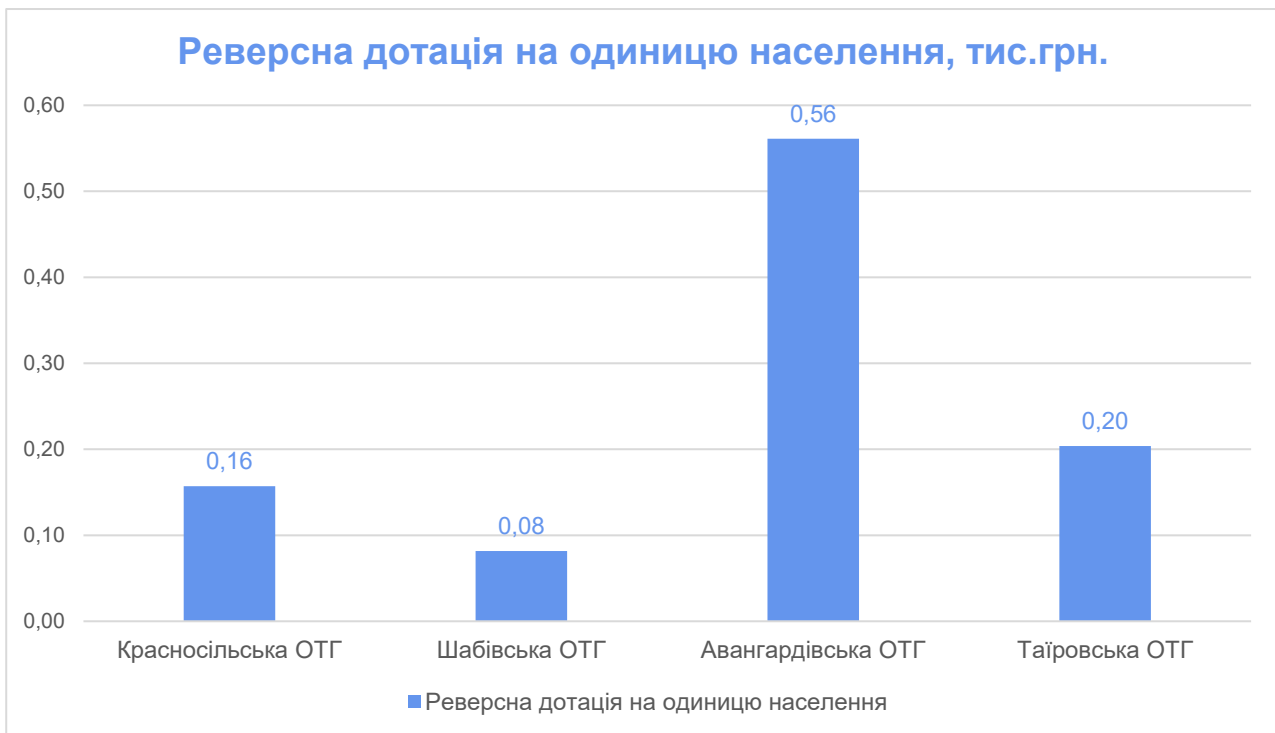
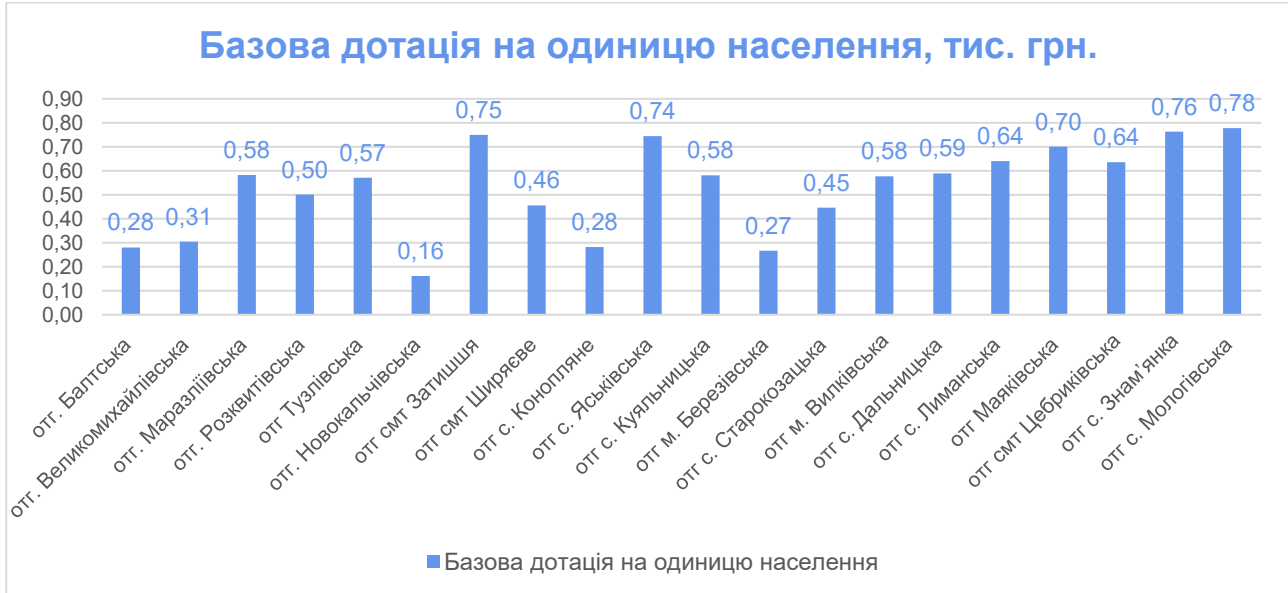
Базова дотація мають наступний вигляд та структуру:

ЦЕНТР РОЗВИТКУ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ Одеський відокремлений підрозділ

Дотація на одиницю населення по ОТГ:

Біляївська ОТГ – єдина з громад Одещини, податкоспроможність якої дозволяє не розраховувати на базову дотацію та не перераховувати реверсну.

Висновки

План доходів ОТГ Одеської області за основними параметрами є досить неоднорідним. Так, у Авангардівській ОТГ затверджено найбільший план доходів – це у 3,4 рази більше, ніж середній п області показник, найменший план – у Новокальчівській та Тузлівській ОТГ (у 4,8 та 4,7 разів менший за середньообласний рівень).

Водночас, при тому, що сукупні доходи на одиницю населення (загальний та спеціальний фонди разом) в Одеській області становлять 4,3 тис. грн., у Таїровській ОТГ залучено 11,6 тис. грн., а в Авангардівській ОТГ - 15,2 тис. грн. Звчайно, такі перевищення мають цілком об'єктивні причини – Таїровська ОТГ є безпосереднім «передмістям» мегаполісу - мільйонника Одеси, а на території Авангардівської ОТГ розташований відомий на всю країну промтоварний ринок «7-й кілометр».

В традиційних лідерах за рівнем доходів на одного мешканця перебувають також Красносільська ОТГ (також «сусідка» Одеси), Шабівська ОТГ (з також відомими виноробними потужностями). Окремо слід сказати про Біляївську ОТГ, яка не маючи ні настільки близького сусідства з великим містом, ні великих та традиційно прибуткових бюджетоутворюючих виробництв, досягла рівня доходності 5,2 тис. грн. на одного мешканця – значну роль тут зіграли сприятливе бізнес-середовище, наявність комплексної Стратегії розвитку та злагоджена командна робота керівництва ОТГ.

Водночас, є громади, які маючи значний потенціал для нарощування доходів, показали найнижчі показники в порівнянні з середньообласним значенням. Зокрема, Мологівська ОТГ – 1,5 тис.грн. / 1 мешканця, Яськівська ОТГ (що межує з Біляївською ОТГ) – 2,1 тис.грн., Маяківська ОТГ (що має вигідне географічне розташування та значний обсяг трансфертних надходжень) – 2,3 тис. грн.

Значне перевищення показників плану відбулося по Коноплянській ОТГ (на 30%), по Новокальчівській ОТГ (на 26,4%) та по Маразліївській ОТГ (на 19 %). З одного боку, це свідчить про сприятливу ситуацію з надходженнями до бюджету, а з іншого – про досить низьку якість планування та необхідність удосконалення таких практик.

ЦЕНТР РОЗВИТКУ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ Одеський відокремлений підрозділ

Серед громад найбільший темп росту доходів показали Розквітівська ОТГ – 56,8%, Куяльницька ОТГ – 52,0%, Лиманська ОТГ – 43,3%. Найбільш показовою є динаміка по Розквітівській ОТГ – на відміну від інших (які у форматі об'єднаного бюджету працюють лише 1 рік), ця громада є «піонером» процесу добровільного об'єднання Одещини – і її приклад показує реальну картину реалізації резервів та залучення дієвих джерел.

В той час, як по обласному бюджету недовиконання доходів загального фонду склало 6%, по районних бюджетах було перевиконання 5,6%, то по ОТГ таке перевиконання становить майже 25%.

Темп зростання доходів в ОТГ - 23,7 %, найвищі темпи демонструють Розквітівська ОТГ (56,8%), Куяльницька ОТГ (52,2%), Коноплянська ОТГ (32,6%); найнижчі – Тузлівська ОТГ (11,5%), Дальницька ОТГ (5,9%), Маяківська ОТГ (15,4%).

Та не зважаючи на досить різноманітні значення, загальна картина по ОТГ Одеської області вказує на позитивний тренд в розвитку доходної бази громад, адже жодна з них не продемонструвала від'ємних позицій по темпах зростання доходів.

В глобальному значенні це свідчить про ефективність економічної політики держави в напрямку децентралізації та про її добрі фінансові наслідки у ретроспективі 2015 – 2018 рр..

Ця публікація була підготовлена за підтримки Європейського Союзу та його держав-членів Данії, Естонії, Німеччини, Польщі та Швеції. Зміст цієї публікації є виключною відповідальністю її авторів та не може жодним чином сприйматися як такий, що відображає погляди Програми «U-LEAD з Європою», Шведсько-українського проекту «Підтримка децентралізації в Україні», Європейського Союзу та його держав-членів Данії, Естонії, Німеччини, Польщі та Швеції.

